

Välisministril tuleb suunamudija reisikulu tagasi maksta

Erakondade rahastamise järelevalve komisjon arutas eile välisminister Margus Tsahkna (Eesti 200, pildil) isikureklaamimist välisministeeriumi visiidi Indiasse ja leidis, et see kulutus tuleb tagasi maksta. Ministeerium kaaskas märtsis minister Tsahkna India visiidi delegatsiooni suunamudija Karl-Gustav Kurni, et jõuda nii ka nooremate inimesteni. Välisministeeriumi eelarvest maksti kinni nii sisulooja lennupiletid, majutus kui ka viisataotluse tasu, kokku ligi 3000 eurot. **PM**

Enim usaldatakse kaitseminister Hanno Pevkurit

Kantar Emori värskest poliitika-te usaldamise uuringust selgub, et endiselt usaldatakse enim kaitseminister Hanno Pevkurit (RE), kellele järgneb haridus- ja teadusminister Kristina Kallas (Eesti 200). Uued ministrid justiitsminister Madis Timpsoni (RE) ja regionaalminister Piret Hartmani (SDE) lisab Emor võrdlusesse siis, kui nad on mõnda aega jõudnud ka ametis olla. Kõige väiksem on inimeste usaldus endiselt rahandusminister Mart Vorklaeva (RE) vastu, keda usaldab kaheksa protsenti. **BNS**

100 kilomeetri ulatuses puhastasid 110 talgulist **Emajõe ja selle kaldaid** prügist mais kolmel koristuspäeval.

Eesti rannikul on arenemas mere kuumalaine

Nädalapäevad kestnud soe ja päikesepaisteline ilm on viinud suures osal Läänemeres mere kuumalaineni, kusjuures vee temperatuur on Saaremaa läänerrannikul on olnud kohati viis kraadi soojem kui tavaliselt, küündides üle 16 kraadi. Tallinna Tehnikaülikooli meresüsteemide kaugseire kaasprofessori Rivo Uibouperi sõnul räägitakse tavaliselt mere kuumalainetest suvel, kuid see võib esineda ka kevadel või lausa talvel, juhul kui vee temperatuur on märkimisväärselt kõrgem sellele aastaajale iseloomulikest pikaajalisest keskmisest. **PM**

Eestis tuvastati eelmisel aastal seitse maavärinat

Mullu registreeriti Eestis 435 seismitulist sündmust, millest identifitseeriti tehnogeenseteks 428. Tuvastati ka seitse väikest looduslikku maavärinat. Heidi Soosalu Eesti Geoloogiaühendusest selgitas, et maismaal olid seismitulisteks sündmusteks peamiselt tavapärased lõhkamis- ja kivikarjäärides. Rahvusvahelist tähelepanu pälvinud Eesti ja Soome vahelise gaasitoru Balticconnector'i purunemisega seostatakse Soome lahes toimunud nõrka värinat, magnituudiga 0,6. **BNS**

PM Gallup 9648 vastajat

Millal tegid viimati mõne annetuse?

Täna	2%
Sellel kuul	22%
Sellel aastal	18%
Eelmisel aastal	22%
Mitu aastat tagasi	18%
Pole kunagi annetanud	18%

Euroopalikku eluviisi ohustab

POSTIMEHE EURODEBATT

EL 2024
EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED 9.06.2024

Postimehe maja galeriis arutlesid eile euroopaliku eluviisi üle Sven Mikser (SDE), Liisa Pakosta (Eesti 200), Marko Mihkelson (RE), Jüri Ratas (Isamaa), Lavly Perling (Parempoolsed) ja Henn Põlluaas (EKRE).

Artetelu juhtisid Ulla Länts ja Evelyn Kaldoja. Eesti valib endale seitse esindajat Euroopa Parlamenti 3.–9. juunini toimuvatel valimistel.

Kas euroopalik eluviis on asi, mis väärib tegelemist eraldi teemana?

MIKSER: Euroopalik eluviis seostub minu jaoks ikkagi eelkõige demokraatia ja õigusriiklusega. See on sõna-, väljendusvabadus ja põhiõiguste kaitse. Samuti kõigi võrdsus kohutu ees. Kindlasti on ka siin võimalik vaielda, kuna on inimesi, kelle jaoks euroopalik eluviis seostub mingi konkreetse religiooniga. Mina pigem ütlen, et riik on sekulaarne ja kirikust eraldunud.

PAKOSTA: Meil on Eestis ka palju eri kultuure. Euroopa Liit loodi majandusühendusena, kuid oluline on, et saaksime erinevatena koostööd teha. Ka Hansaliit loodi koostöö nimel.

Kelle või mille eest peab euroopalikku eluviisi kaitsma?

MIHKELSON: Kui kerime aega tagasi iseseisvuse taastamise juurde, siis need vabadused ja

õigused, mis on Euroopa Liidu liikmesusega kaasnenud, vääri- vad kaitset. Ohud varitsevad eri julgeolekualaste väljakutsetena, ja on ka siseohud, näiteks polariseerumine.

RATAS: Mäletan, kuidas paavsti kõne üks juhttelg oli, et me peame Euroopa Liidu väärtusi kaitsma. Minu jaoks koosneb ühendus rahvusriikidest. Me peame kaitsma Eestit, eesti keelt.

PERLING: Euroopas käib täiemahuline sõda. Meie vabadus on piiratud bürokratlike reeglitega, mis kõik ei tule Brüsselist. Kaitset vajavad ka isikuvabadused – üha enam levib ju mentaliteet, et riik otsustab inimeste eest.

PÕLLUAAS: Euroopa ei ole lihtsalt nimi kaardil. Kristlus ja väärtused on ühendanud rahvaid viimased 2000 aastat. Oleme olukorras, kus selle kaitseks, majanduskoostöö ja vaba liikumise edendamiseks on loodud Euroopa Liit, ja loodud just samadel eeldustel. Praegu näeme ohte Euroopa väärtustele eri suundadest.

Mida peaks tegema ebaseaduslikult Euroopa Liitu sisenevate pagulastega?

PAKOSTA: Euroopa Liidust tulevad siiski läbimõeldud regulatsioonid, muudetud on põhimõttelist suhtumist rändesse. Migratsioonipakt, mida lepiti kokku seitse aastat, põhimõtteliselt tõmbas piirid kinni. See näitab, et inimõigusi austades oleme leidnud võimaluse, kuidas migratsiooni manageerida.

RATAS: Me peame saatma tagasi need inimesed, kes on Euroopa Liidus ebaseaduslikult. Kogu menetlus, mis käib praegu pagulaste suhtes, peaks käima asukohariigis. Euroopa Liit peab hoidma neid lepinguid, mis tal on kolmandate riikidega. Pean siin silmas ennekõike Türgit.

MIKSER: Vastu on võetud viiest mahukast seadusest koosnev pakett, mille rakendamine seisab alles ees. Erinevus on see, et sisserändajate tuvasta-

Vasakult paremale Sven Mikser, Liisa Pakosta, Marko Mihkelson, saatejuhid, Jüri Ratas, Lavly Perling ja Henn Põlluaas

mine peaks toimuma seitsme päevaga. On tehtud ka katseid anda raha riikidele, kust tuleb palju pagulasi. Peab tegema vahet, kas tegu on ränderündega või majanduspagulastega.

MIHKELSON: See on tagajärgedega tegelemine. Praegu on oluline mõjutada rändevoo positiivselt, et surve ei oleks nii suur, kui nägime 2015. aastal. Väga oluline on mõelda selle peale, et keset Euroopat käib sõda. Mõt-

leme sellele, mitmed miljonid on sunnitud Ukrainasse tagasi minema, kui peaksid sõja kaotama. Me peame töötama selle nimel, et Ukraina võidaks.

PERLING: Rahvastiku vananemise juures tooks talentide ränne siia majanduskasvu ja sellisel juhul oleks see igati positiivne. Tuleks rakendada taolist rännet soodustavaid meetmeid. Näiteks loobuda täielikult kvootidest ja asendada see punktisüsteemiga – et kõik, kes järgivad meie väärtusruumi ja kultuuri- ruumi, on siia oodatud. Kui räägime aga rändest, millele tahame vastu hakata, siis seal peame olema senisest märksa jõulisemad. Üksnes seadustest ei piisa, neid on vaja ka rakendada.

PÕLLUAAS: Euroopa ei ole massimigratsioonist midagi õppinud. Eesti piirid on lahti. Toome Vahemerelt neid sisse, selle asemel et tagasi viia. Võimalused migratsiooni lõpeta-

miseks on olemas. Meil on terve hulk ringkondi, kes leiavad, et illegaalne immigratsioon oleks justkui inimõigus. Eesti peaks olema radikaalselt migrantide jagamise vastu. Meil on kolmandik elanikkonnast välispäritolu. Igal aastal on tulnud siia 7000–8000 migranti, ja ma ei räägi siinkohal ukrainlastest.

MIKSER: On kahetsusväärne, et sugugi mitte kõik ei ole kursis sellega, mida Euroopa Liit on teinud ja teeb praegu rändehaldamisel. Kindlasti ei räägi keegi rände küsimusest, sest see ei ole realistlik. Vaja on võidelda inimkaubandusega ja kõikvõimaliku illegaalse tegevusega. Samuti on vaja võidelda rände hübridrünnaku osana kasutamise vastu. Rändepaketi hääletamisel Euroopa Parlamendis olid paremal tiival vastu need, kes leiavad, et ränne on üdini halb, Euroopa tuleks panna lukku ja võti ära

SAMAL TEEMAL

Ulla Länts, Timo Tarve
«Rohepöore kui selline on jätkuvalt lõhestav», 17. mai 2024, PM

Ulla Länts, Evelyn Kaldoja
«Euroopa Liidul on Ukrainale lihtsam anda majandusabi kui relvi», 03. mai 2024, PM

Ulla Länts, Evelyn Kaldoja
«Kandidaadid näevad õigusriigi probleeme ikka väga erinevalt», 26. aprill, 2024 PM

Estonia juurdeehituse ärajäämise oht viis sõnasõjani

ÜLLE HARJU
ylle.harju@postimees.ee

Muinsuskaitseameti avaldatud eritingimused Estonia teatri ümberehitamise kohta, milles juurdeehitusest juttu pole, ajas harja turri Estonia juhul Ott Maatenil (pildil), eilne arutelu kompromissi üle lõppes sõnaliste välgu- nooltega.

Muinsuskaitseameti eritingimused võimaldavad teatrihoone laiendamist olemasoleva krundi piires kuni 33 protsenti praegusest hoonest mahust. Kuna riigikogu käsikis muinsuskaitseametil leida kompromissi, on amet varasemaga võrreldes järele andnud: lubab Estonia lavatorni suuremaks, keskosja ja sisehoovi üm-

ber ehitada, akustika parendamiseks hädaga ka vestibüüli kallale minna jne. Ümberehitamise eeldaks kolmandiku Estonia hoone seestpoolt lammutamist, kuid amet on ohverduseks valmis, et pääseda kopsakast juurdeehitusest, mis hävitaks suure osa Tammsaare pargist ja varjaks draamateatri.

«Tegemist on äärmiselt unikaalse arhitektuurilahendusega, ümber on 19. sajandi lõpus rajatud haljastusvöönd, kõrval on draamateater, millele avanevad ajaloolised vaated. Uue turu plats koos monumentaalsega on oluline Eesti ajaloo mälu paik,» luges muinsuskaitseameti ehituspärandi osakonna juhataja Anita Staub ette väärtusi, mille kahjustamist amet Estonia laiendamise juures ei sooviks.

Estonia teatri ja selle ümbruse väärtusi tutvustas muinsuskaitseameti ehituspärandi osakonna juhataja Anita Staub. FOTO: TAIRO LUTTER

«Algne eesmärk polnud teha paar ruumikast juurde, vaid saavutada oluline kvalitatiivne hüpe, saavutamaks rahvusvaheliselt võrdväärset taset,» torakas aga Estonia juht pärast esitluse ärakuulamist.

Te pole nõus, et juurdeehitist ei tule? «Muinsuskaitse eritingimused anti konkreetsele Estonia teatri hoonele, mitte kõrvalolevale platsile või mõnele teisele kinnistule,» vastas Maaten Postimehele.

Aga need «punased jooned», et hoone võib olla vaid 33 protsenti suurem? «See tuleneb olemasolevast hoonest. Kui ehitame kõrvalkinnistule uue hoone, mis on ühendatud vana hoonega, on see täiesti teine asi,» leidis Maaten.

Kõige sõnakamalt on juurdeehituse vastu välja astunud Riin Alatalu, kes on Rahvusvahelise Kinnismälestiste Nõukogu (ICOMOS) asepresident.

«Arhitektidel on võimalik leida lahendus, kui on tahe olemas. Aga Estonia esindajal on üks ja seesama plaat peal, ta pole astunud ühtegi sammu kompromissi suunas,» leidis Alatalu ja küsis, miks on välistatud teise kohta uue ooperihoone ehitamine: miks riigikogu, eriti praegu, kui riigikassa on tühi, üldse ei kaalu võimalust teha koostööd erafirmadega?